

POLITICA EUROPEANĂ DE SECURITATE ȘI APĂRARE ÎN AFRICA. CAZUL RD CONGO

Gabriel FLOREA*

European Security and Defense Policy (ESDP) in Africa. DR Congo case

Abstract: The essay deals presents the the activity of the European Security and Defense Policy (ESDP) in Africa. This continent represents a strategic area for the EU for both security and economic matters. As it was proved during the last decades, conflicts in Africa spread easily and their prevention has become a priority for for the European Defense Strategy. The high number of missions on the African continent prove that EU wants to stabilize this continent. The case of DR Congo is important because it's one of the biggest countries in Africa and it's geo-political situation, it's relation with neighbour countries and internal disorder makes DR Congo a high factor of instability on the entire continent. The high number of ESDP in DR Congo are relevant for highlighting the importance of DR Congo. EU doesn't need conflicts, failed states (a good source for terrorist organizations), political and social disorder in it's vicinity.

Keywords: instability, failed states, conflicts, DR Congo, UN, African Union, terrorism, security, vicinity, ESDP.

În prima parte a lucrării sunt expuse motivele pentru care Uniunea Europeană a decis să-și extindă politica de securitate și apărare în Africa. Lipsa de stabilitate a zonei din punct de vedere politic, economic, social, traficul cu arme și droguri, și posibilitatea ca pe continentul african să se formeze locuri de recrutare pentru teroriști au dus la răspândirea politicii de securitate a UE și în această parte a lumii. De asemenea, trebuie ținut cont de faptul că în Africa exista și interese economice cu privire la petrol și gaze naturale. Începând cu anul 2003, UE a întreprins o serie de opt misiuni, în colaborare cu ONU și Uniunea Africană, în țări precum Republica Democrată Congo, Sudan, Ciad și Guineea-Bissau. Patru dintre acestea au fost deja finalizate. Operațiunile sunt prezentate pe scurt, urmând ca în partea a doua a conținutului să fie descrise cele cinci misiuni efectuate în RD Congo. Acestea au intervenit cu scopul de a stabili o zonă care cunoaște frământări politice, economice și sociale de zeci de ani.

I. Introducere

* Masterand la Facultatea de Științe Politice (Universitatea din București, secția Relații Internaționale); Masterand la Universitatea Națională de Apărare “Carol I”, secția Securitate și Apărare

În contextul globalizării, al multiplicării elementelor care pun în pericol siguranța regională și internațională și ținând cont de faptul că securitatea este dependentă de factori variați (politic, militari, procesele sociale, evoluțiile demografice, probleme de natură ecologică, etc.)¹ putem afirma faptul că rolul Africii a devenit pe parcursul ultimilor ani tot mai important. Așa cum se arată și în Strategia Europeană de Securitate, prezentată la data de 12 decembrie 2003² la Bruxelles, menținerea păcii în spațiul european duce la necesitatea unor intervenții diplomatice și militare atât în imediata apropiere a continentului, cât și în zone îndepărtate. Prin faptul că Uniunea Europeană reprezintă unul dintre cei mai importanți actori internaționali (din punct de vedere al economiei, peste 50% din ajutorul umanitar mondial și cel pentru dezvoltare este oferit de UE³, dar și ca populație), există un grad ridicat de responsabilitate a acestei structuri în ceea ce privește securitatea la nivel global. Astfel, instabilitatea continentului african, cauzată de sărăcie, conflicte regionale, state esuate, poate reprezenta un pericol pentru securitatea europeană (Balcanii, Caucazul, Asia Centrală și Africa sunt considerate a fi zonele de unde se recrutează teroriști și unde traficul cu droguri și arme se află la un nivel avansat.⁴

Instabilitatea este menținută prin numărul mare de conflicte armate din regiune. Numai în perioada 1993-1994 în Africa au fost 17 conflicte etno-politice care au implicat 18 state, reprezentând 42,5% din totalul conflictelor din lume.⁵ Prin menținerea unor legături strânse și sprijinirea procesului de democratizare și stabilizare a continentului, pericolul venit dinspre Africa poate fi diminuat. Conform Strategiei Europene de Securitate, aceste tipuri de probleme specifice continentului african pot duce la extremism, crimă organizată și terorism.⁶ Unele studii prezintă faptul că numărul de incidente din Africa, ce pot fi clasificate ca fiind teroriste, a crescut în perioada 1997-2000.⁷

¹ Petre DUȚU, Mihai Ștefan DINU, *Politica europeană de securitate și apărare – cadrul de manifestare și dezvoltare a intereselor de securitate națională*, editura Universității Naționale de Apărare “Carol I”, București, 2007, p.5.

² European Security Strategy: *A secure Europe in a better world*, Brussels, 12 december, 2003, p.4

³ Petre DUȚU, Mihai Ștefan DINU, *op.cit.*, p.5.

⁴ Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare, *Surse de instabilitate la nivelul global și regional. Implicații pentru România*, editura Universității Naționale de Apărare, București, 2004, p.116

⁵ Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare, *Provocări la adresa securității și strategiei la începutul secolului XXI*, editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005, p.421

⁶ European Security Strategy: *A secure Europe in a better world*, Brussels, 12 december, 2003, p.4

⁷ Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare, *Provocări la adresa securității și strategiei la începutul secolului XXI*, editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005, p.421

Intervențiile ONU și UE de după anul 2000 au dus la o scădere a acestor evenimente.

Putem spune că Africa și Europa au relații strânse începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea și prima parte a secolului al XX-lea când statele africane au fost colonizate. Legăturile au ramas și după perioada decolonizării (anii 50' și 60') când state precum Franța au continuat să influențeze politica „continentului negru”. Un bun exemplu în acest sens poate fi *Opération Turquoise*, misiunea militară întreprinsă de francezi în timpul genocidului din Ruanda (1994).

Conexiunile dintre cele două continente nu pot fi rezumate la nivel politic. În același timp putem vorbi de puternice legături comerciale pe de-o parte, dar și de un sprijin considerabil cu privire la gestionarea conflictelor. Din aceasta cauza, putem conchide că securitatea europeană are o relație directă cu stabilitatea continentului african.

În prezent, putem afirma că Africa reprezintă o miza pentru Europa și din punct de vedere economic. Pe fondul creșterii nevoilor de petrol și gaze naturale în cadrul UE, la care se adaugă și monopolul rusesc asupra gazului, nordul Africii a devenit o potențială sursă de obținere a gazelor naturale. Astfel, așa cum am amintit mai devreme, interesele din zona Africii sunt și de natura economică (dat fiind faptul că este vorba despre resurse strategice pentru statele europene, importanța acestora se amplifică). În baza acestor chestiuni, Politica Europeană de Securitate și Aparare și-a extins interesul și a identificat continentul african ca o zona cu risc pentru securitatea europeană. În prezent, aproximativ 50% din nevoile de petrol și gaze naturale sunt importate, iar în următoarele decade se preconizează că importul va crește la 70%.⁸ În aceeași oriunde de idei, Africa este al doilea exportator de petrol către China, după Orientul Apropiat, astfel devenind un actor principal pe una dintre piețele cele mai importante de pe glob.⁹ Este bine cunoscută ascensiunea Chinei din ultimii ani și imensa nevoie de resurse a acestui stat.

Tot la nivel economic trebuie amintit și faptul că Africa este un mediu propice pentru spălarea banilor. Printre cele mai importante centre ale acestei activități se numără și RD Congo.

În ceea ce privește modul de a acționa, UE își propune să sprijine statele eșuate, să se implice în rezolvarea crizelor umanitare și să prevină noile amenințări. Pentru a atinge acest scop, UE cooperează strâns cu organisme

⁸ Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare, *Surse de instabilitate la nivelul global și regional. Implicatii pentru Romania*, editura Universitatii Nationale de Aparare, Bucuresti, 2004, p.116

⁹ Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare – *Studii de securitate și apărare – vol. 1*”, editura Universității Naționale de Apărare, Bucuresti, 2005, p.131

precum Organizația Națiunilor Unite, NATO, dar și cu organizații continentale precum Uniunea Africană, ASEAN și MERCOSUR.¹⁰

II. Misiunile PESA în Africa

Începând cu anul 2003, UE a întreprins o serie de opt misiuni în Africa: ARTEMIS, EUFOR RD Congo, EUPOL Kinshasa, sprijin pentru AMIS, EUSEC RD Congo, EUPOL RD CONGO, EUFOR TCHAD, EU SSR Guinea-Bissau). Misiunile au vizat ajutor umanitar, supravegherea procesului electoral, sprijinirea procesului de tranziție, asistență pentru reforma și stabilizarea internă a țărilor. Toate aceste misiuni fac parte din Politica Europeană de Securitate și Apărare, reprezentând un important pas în expansiunea rolului UE ca putere mondială.

Prima misiune, ARTEMIS, a fost aprobată de Consiliul Uniunii Europene și de Consiliul de Securitate al ONU la mijlocul anului 2003 și avut rolul de a stabili regiunea Bunia (RD Congo) din punct de vedere al securității și umanitar. Operațiunea a fost limitată în spațiu, dar și în timp, aceasta încheindu-se după 4 luni, în septembrie 2003.¹¹

Următoarea misiune avea să se desfășoare tot în Congo. Numele acesteia este EUPOL KINSHASA, a avut o durată de 26 luni (aprilie 2005-iunie 2007), iar rolul ei a fost de a monitoriza, sprijini, sfătui, reforma și reorganiza Poliția Națională Congoleză. Datorită faptului că EUPOL KINSHASA a fost un succes, operațiunea a fost continuată începând cu luna iulie a anului 2007 sub denumirea EUPOL RD CONGO.¹²

La data de 8 iunie 2005 o nouă intervenție are loc în Congo, purtând denumirea EUSEC RD Congo. Aceasta este prima dintre misiunile precizate până acum și care încă se află în desfășurare. Obiectivul misiunii EUSEC RD Congo este de a sprijini autoritățile congoleze în promovarea politicilor care să fie în concordanță cu principiile statelor democratice (drepturile omului, probleme legate de egalitatea de gen, transparență sau domnia legii). Mandatul intervenției expiră la data de 30 iunie 2009.¹³

Prima misiune a UE din Africa, dar care se desfășoară pe teritoriul altui stat (decât RD Congo) este AMIS. Această operațiune s-a efectuat în regiunea

¹⁰ European Security Strategy: *A secure Europe in a better world*, Brussels, 12 december, 2003, p.4

¹¹ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=605&lang=fr> (site-ul misiunii Artemis)

¹² <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1303&lang=en> (site-ul EUPOL RD Congo)

¹³ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=909&lang=fr> (site-ul EUSEC RD Congo)

Darfur (Sudan), la cererea Uniunii Africane, iar durata sa a fost de 29 luni (iulie 2005-decembrie 2007). Sprijinul oferit de UE Uniunii Africane a privit domeniul politic, existând în același timp și eforturi militare și polițienești. Ajutorul oferit a constat în sprijin pentru antrenarea trupelor, asistență tehnică, oferirea unor echipamente necesare misiunii, dar și trimiterea unor observatori militari.¹⁴

Următoarea operațiune avea să se desfășoare tot în RD Congo, de data aceasta miza principală fiind supravegherea procesului electoral. Consiliul de Securitate al ONU a aprobat trimiterea misiunii EUFOR RD Congo, care avea scopul de a sprijini operațiunea care deja se afla pe teritoriul congolez, dar sub egida ONU (MONUC). Misiunea a fost finalizată la data de 30 noiembrie 2006.¹⁵

Am amintit deja faptul că EUPOL RD CONGO este operațiunea lansată pentru a continua EUPOL KINSHASA. Având ca punct de plecare luna iulie a anului 2007, EUPOL RD CONGO își propune ca mijlocul anului 2009 să sprijine reforma din cadrul sectorului de securitate din Congo.

În anul 2008 au fost prioritizate două noi zone de risc pentru politica de securitate europeană, Guineea-Bissau și Ciad. În primul dintre acesta cazuri, Uniunea Europeană a decis să intervină (la cererea autorităților locale), pentru a sprijini reforma din cadrul sectorului de securitate, restructurarea forțelor armate și reorganizarea poliției. Fondurile de care dispune misiunea se ridică la aproximativ 6 milioane de euro, iar durata misiunii este de 12 luni de la data operaționalizării.¹⁶

Cea mai recentă misiune a Uniunii Europene în Africa este cea din Ciad. Venind în sprijinul celei lansate de ONU (MINURCAT), această operațiune din Ciad devine cea cu anvergura superioară din cele trimise de UE în Africa. Astfel, aproximativ 3700 de trupe care provin din 14 state vor participa la această intervenție. De asemenea, un total de 22 state vor oferi sprijin la nivelul comandamentului (localizat la Mont Valerien în Franța). EUFOR Tchad are rolul de a proteja civilii și refugiații, să ajute la împărțirea ajutoarelor umanitare, protejarea bazelor și personalului ONU.¹⁷

III. Misiunile PESA în RD Congo

La baza acestei analize se află potențialul de risc care se găsește în Africa. Deși primate succint, conflictele din Africa pot apărea ca fiind izolate și ne semnificative, dar o deteriorare a situației din această zonă poate fi mult mai

¹⁴ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=956&lang=fr> (site-ul sprijin pentru AMIS)

¹⁵ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1091&lang=fr> (site-ul EUFOR RD Congo)

¹⁶ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1413&lang=fr> (site-ul EUSSR GB)

¹⁷ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1366&lang=fr> (site-ul EUFOR Tchad)

greu de stopat decât în cazul altor regiuni. Astfel, este necesar ca orice conflict să fie prevenit. Acest lucru a fost dovedit și în cazul Somaliei la începutul anilor 90°, când situația a scăpat de sub control, statul ajungând în haos fiind în prezent una dintre cele mai instabile zone de pe glob. Același lucru s-a petrecut și în anul 1994, când lipsa de reacție a ONU a dus la genocidul din Ruanda (în cadrul căruia au fost omorâți aproximativ 800.000 de oameni, iar milioane au fost nevoiți să fugă din calea ororii). Aceste valuri uriașe de refugiați au creat o criză fără precedent în zona Marilor Lacuri (Congo, Tanzania, Ruanda, Burundi, Uganda). De asemenea, același eveniment a dus și la amplificarea violențelor și în alte țări unde cele două etnii conlocuiau (exemplul Burundiului). Genocidul din Ruanda a condus și la două conflicte majore în care RD Congo a fost implicat (1996 și 1998), motiv pentru care întreaga zonă a fost destabilizată, iar milioane de oameni au murit. Negocieri în vedea realizării unui acord de pace au avut loc abia după anul 2000. Desigur, cel mai important rol l-a deținut ONU, dar trebuie remarcat ascensiunea rolului UE în stabilizarea continentului african.

În continuare voi analiza cele cinci misiuni care au fost trimise în RD Congo. Zona Africii Centrale este foarte importantă deoarece reprezintă regiunea cu cel mai mare risc de izbucnire a conflictelor. Ca să evidențiem gradul de pericolozitate, trebuie să menționăm faptul că în această spațiu au avut loc trei din totalul celor șase genocide petrecute pe continentul african începând cu secolul al XX-lea. Cele trei genocide din zona centrală s-au produs în Burundi, Ruanda și Sudan (Darfur). De asemenea, am precizat mai sus faptul că RD Congo este un stat propice pentru spălarea banilor.

ARTEMIS este prima misiune a UE pe continental african. Primii pași în vederea trimerii acestei operațiuni a fost extinderea mandatului reprezentantului UE în zona Marilor Lacuri (10 decembrie 2002), Aldo Ajello, aceasta având rolul de a stabili relații strânse cu statele din regiune: Congo, Ruanda, Burundi și să monitorizeze acordurile de pace aflate în vigoare (acordurile de la Lusaka, Arusha, Pretoria și Luanda). Poziția UE de sprijinire a implementării acordurilor de pace este reiterată și în timpul Consiliului din 8 mai 2003. De asemenea, se precizează faptul că UE va susține deciziile luate de ONU și Uniunea Africană în vederea definitivării stabilității. La acea dată, în RD Congo se afla misiunea MONUC, o misiune de mentinere a păcii a ONU. În mai 2003 Consiliul de Securitate al ONU a decis prin rezoluția 1484 să autorizeze o misiune multinațională în regiunea Bunia (RD Congo), care în cooperare cu MONUC să îmbunătățească situația din punct de vedere umanitar, dar și pentru a stabili zona. Astfel, UE și-a putut trimite trupele care să acționeze cu acordul ONU o misiune de capitolul VII, conform Cartei Națiunilor Unite.¹⁸ După doar o săptămână, Consiliul UE s-a întrunit și a decis să trimită misiunea ARTEMIS. Cartierul General al operațiunii avea să fie la

¹⁸ Charta ONU. www.un.org – site-ul ONU.

Paris, iar comandantul misiunii avea să fie generalul Thornier, iar fondurile puse la dispoziție au fost de 7 milioane euro.¹⁹ La data de 12 iunie misiunea ARTEMIS a fost lansată oficial, urmând să dureze până la 1 septembrie 2003. Trebuie evidențiat faptul că în cadrul aceste misiuni Franța are un rol central. Conform declarației lui Javier Solana de la finalul misiunii, înaltul reprezentant al UE pentru PESC consideră că misiunea a fost un succes, ARTEMIS contribuind la procesul de pace și la sprijinirea MONUC.

A doua misiune pe care o voi prezenta este EUPOL KINSHASA. După cum am precizat deja, rolul acesteia era de a sprijini poliția congoleză cu privire la procesul de reformă. Propunerea acestei misiuni a venit din partea guvernului congolez. Operațiunea a vizat trimiterea a aproximativ 30 de delegați care să coordoneze procesul de reconstrucție a poliției naționale. De asemenea, aceștia trebuiau să instruiască Unitatea de Poliție Integrată (UPI), un detașament al poliției congoleze care avea rolul de a proteja instituțiile și personajele implicate în procesul de tranziție. Numărul acestora a fost de 1008 oameni.²⁰ Misiunea EUPOL KINSHASA avea să primească întăriri și din partea unor țări din Africa. Decizia de a lansa această operațiune este luată la data de 9 decembrie 2004 de către Consiliul UE, primind un buget de 4,370 milioane de euro pentru anul 2005. La finalul lunii aprilie a anului 2005 misiunea a fost lansată, fiind prima misiune civilă din Africa pentru PESA. La sfârșitul anului 2006, mandatul EURPOL KINSHASA a fost extins până în iunie 2007.

Tot în 2005 UE lansează o nouă misiune în Africa, cu scopul de a oferi asistență și de a sprijini procesul de democratizare și reformare. La data de 2 mai 2005 Consiliul UE a hotărât să lanseze în Congo operațiunea EUSEC RD Congo. La o lună distanță de la acest Consiliu, misiunea a intrat în vigoare, având un mandat ce are să se încheie la data de 30 iunie 2009, fiind misiunea UE cu cea mai lungă durată în Africa. Operațiunea este compusă din 46 de delegați și a obținut într-o primă fază un buget de 1.6 milioane euro, urmând ca apoi să crească la 9.7 milioane de euro.

Următoarea misiune (EUFOR RD Congo) a fost lansată în 2006 și a avut un scop diferit de cele de până acum, cel de a supraveghea bunul mers al alegerilor din RD Congo, alături de MONUC. Consiliul de Securitate al ONU a autorizat misiunea Uniunii Europene prin rezoluția 1671 din 25 aprilie 2006. Aceasta avea să acționeze conform capitolului VII din Carta Națiunilor Unite. Conform aceleiași rezoluții, operațiunea are acordul de a funcționa doar pe o perioadă de 4 luni de la primul tur de scrutin. Pe lângă sprijinul oferit MONUC, forțele urmau să participe la protejarea civililor, să securizeze zona aeroportului și să asigure libertatea de mișcare a personalului EUFOR RD Congo și

¹⁹ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=605&lang=fr> (site-ul misiunii Artemis)

²⁰ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1303&lang=en> (site-ul EUPOL RD Congo)

MONUC. Operațiunea are un comandament aflat la Potsdam, sub conducerea locotenentului general Karlheinz Viereck, iar comandantul trupelor în RD Congo avea să fie numit generalului Christian Damay. Bugetul acestei operațiuni a fost de 16,7 milioane euro. Un număr total de 22 de țări au participat la misiune (21 din UE : Austria, Belgia, Cipru, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Luxembourg, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Marea Britanie și o țară non-UE, Turcia). La data de 14 noiembrie 2006 Consiliul UE a adus la cunoștință concluziile la care a ajuns la finalul misiunii. Cele două tururi de scrutin s-au desfășurat în condiții bune, ele fiind de o importanță majoră în promovarea stabilității în regiunea Marilor Lacuri și a Africii centrale.²¹ De asemenea, Javier Solana a susținut într-o declarație de presă din ianuarie 2007 că efortul EUFOR a fost determinant în acest caz, misiunea fiind un succes.

Misiunea EUPOL RD Congo reprezintă extinderea operațiunii EUPOL KINSHASA și a fost desfășurată între iulie 2007 și iunie 2008, continuând să sprijine procesul de tranziție prin instruirea detașamentului UPI deja amintit. EUPOL RD Congo este compus din 39 de experți din mai multe state. Comandantul misiunii avea să fie numit Adilio Ruivo Custodio, iar bugetul oferit avea să se ridice la suma de 5,5 milioane euro. Aceasta este una dintre misiunile la care a participat și România, alături de Elveția, Angola și opt state ale UE.²²

IV. Concluzii

După ce am trecut în revistă aceste misiuni, putem lucra pe baza acestor informații și să tragem o serie de concluzii. În primul rând trebuie punctat faptul că misiunile din Africa tind să devină din ce în ce mai importante. Din punct de vedere al obiectivelor, acestea se modifică de la misiuni de reformă și asistență, la operațiuni de anvergură în care sunt implicate multe trupe (de exemplu misiunea din Ciad are un efectiv de 3700 de persoane). De asemenea, implicarea financiară cunoaște o ascensiune la nivelul Africii, dar în comparație cu misiuni din alte zone geografice, sumele alocate pentru misiunile din Africa sunt la un nivel scăzut (bugetul maxim pentru o misiune în Africa ajunge la maxim 20 milioane de euro, iar în cazul misiunii din Palestina bugetul este de peste 130 milioane euro, iar în Afganistan operațiunile beneficiază de 43 de milioane de euro, dar asta după ce în perioada 2002-2006 Afganistan a primit ajutoare din

²¹ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1091&lang=fr> (site-ul EUFOR RD Congo)

²² <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1303&lang=en> (site-ul EUPOL RD Congo)

partea UE de aproape 4 miliarde de euro).²³ Pe de altă parte, din punct de vedere numeric, putem conchide că numărul misiunilor din Africa este superior față de alte zone (8 misiuni în Africa, față de 6 misiuni în Balcani, 3 în Orientul Mijlociu, 2 în Asia și una în Caucaz), fiind zona cu un risc foarte ridicat. Numărul mare de misiuni indică atât pericolele din acea zonă geografică, dar în același timp și interesul sporit al europenilor pentru stabilizarea zonei africane.

După cum putem observa în toate aceste cazuri, pericolul dinspre Africa nu este privit ca fiind direct. PESA adoptă o atitudine precaută față de continentul african și urmează o strategie de a preveni amplificarea unor conflicte deja existente. Prin sprijinul său, UE dorește să elimine încă din fazele incipiente noi potențiale zone de conflict. După cum am precizat deja, regiunea Africii centrale reprezintă un pericol pentru stabilitatea mediului de securitate. Deși au avut loc nenumărate misiuni ale organizațiilor internaționale, Africa nu se află în situația de a fi considerată o zonă sigură, Ciadul și Sudanul fiind numai două exemple în acest sens.

Securitatea RD Congo este esențială pentru stabilizarea Africii. RD Congo este a treia țară ca mărime de pe continent, iar poziționarea sa, în centrul Africii o face să devină un element geopolitic și mai important. Faptul că misiunile civile vin în sprijinul celor militare este un lucru de remarcă și de apreciat la misiunile din Africa, fiind un pas înainte. Reformele și tranziția pot fi realizate doar prin intermediul unei cooperări strânse, care să permită și utilizarea resurselor civile. La toate aceste elemente se adaugă și interesul european de a menține stabil continentul care are să devină un important exportator de petrol și gaze naturale către Europa.

²³ <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=268&lang=en> (site-ul PESA)